

A szavak ereje az adójogszabályok értelmezésében. (2013.09.21)

Adóhatósági körökben járja egy mondás: „a hatalom pótolja a tudást”. Az utóbbi időkben, mintha már csak eszerint járna el az adóhatóság jogértelmezési kérdésekben. A jogszabályokat a magyar nyelv szabályainak figyelembevételével kell megfogalmazni. Az adóhatóság a jogértelmezéseiben, mintha megfeleledkezne erről.

Vizsgáljunk meg néhány közérdeklődésre számot tartó jogszabály értelmezését, ahol az adóhatóság jogértelmezése nyilvánvalóan ellentétes a magyar nyelv szabályaival.

1. „Az adóhatóság az (1) bekezdés szerint feltárt adóalapot annak az évnek az összevonás alá eső **jövedelméhez** számítja hozzá...” [Art. 109.§ (2) bekezdés]

Vagyonosodási vizsgálatoknál az adóhatóság a törvényszövegétől eltérően „**jövedelmébe**” (és nem **hez**) számítja be a becsült adóalapot, így jut arra a téves következtetésre, hogy a becsléssel megállapított adóalap egyéb jövedelem. Valójában adóalap-kiegészítés (2010-től belénk vésődött ez a fogalom).

2. „Bevétel a magánszemély által bármely jogcímen és bármely formában **mástól** megszerzett vagyoni érték...” [Szja tv. 4.§ (2) bekezdés]

Vagyonosodási vizsgálatoknál az adóhatóság a törvényszövegéből kihagyja a „**mástól**” szót. Így jut arra a téves következtetésre, hogy a saját bankszámláról felvett pénz bevétel. A „**bármely formában**” szövegrészt pedig a készpénzzel azonosítja, így például a bankszámlára utalt munkabért nem tekinti bevételnek.

3. „Az adóköteles tevékenységet folytatni **kívánó** adózó adószám megállapítása végett köteles az állami adóhatóságnál bejelentkezni.” [Art. 16.§ (2) bekezdés]

Az adóhatóság rászállt a kisemberre. Az aukciós portálokon értékesítők esetén már néhány ezer forintos eladások esetén is megállapítja a gazdasági tevékenység végzését. Ám a gazdasági tevékenység végzése csak szükséges feltétele az adóköteles tevékenység végzésének. Az alanyi adómentes határig a törvény szövege a magánszemély döntési kompetenciájába utalja **KÍVÁN**-e adóköteles tevékenységet végezni. Ha nem, akkor azért nem kell adószámot kiváltania, hogy az alanyi adómentességet válassza.

4. „**főállású kisadózó**: az a kisadózó, aki a tárgy hónap bármely napján nem felel meg az alábbi feltételek **valamelyikének**. [Ka. tv. 2.§ 8.pont]

A 8. pontban felsorolt feltételek valamelyike ugyanis biztosan nem fog teljesülni: egyszerre ugyanis senki sem lehet heti 36 órában biztosított, ezzel egyidejűleg

kiegészítő tevékenységet folytató, ezzel egyidejűleg külföldön biztosított, ezzel egyidejűleg más tagállamban biztosított, ezzel egyidejűleg rokkant ellátásban részesülő. Márpedig a törvény szöveg szerint főállású a kisadózó, ha nem felel meg a feltételek valamelyikének. A helyes szöveg **egyikének sem** lenne.

5. *„E rendelkezés alkalmazásában üzletszerű az átruházás, ha ellenérték fejében történik és az ügylettel kapcsolatban a magánszemélynek az általános forgalmi adó szabályszerűen bejelentkezett alanyként adólevonási joga megnyílik.”* [Szja tv. 58.§ (8) bekezdés 2005-2011]

Erre a szövegre állította kezdetben a NAV, hogy az Szja törvény nem határozza meg az üzletszerűség fogalmát, majd később azt, hogy az üzletszerűség megítélése nem függhet az előzetes szabályszerű bejelentkezéstől. Általános jogelvekből nem lehet a törvény egyértelmű, jogértelmezést nem igénylő részletes szabályaival ellentétes következtetést levezetni.

6. Régi áfa tv. 35.§ (1) bekezdés: **„Az adólevonási jog (...) kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum birtokában gyakorolható.**

Új Áfa törvény 127.§ (1) bekezdése: **„Az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon a) a 120.§ a) pontjában említett esetben a nevére szóló számla, az ügylet teljesítését tanúsító számla.”**

A NAV az új áfa törvény nyilvánvalóan eltérő szövegét összemossa a régi Áfa törvény szövegével. Idézet egy NAV bírósági beadványából (még alá is húzta a régi szöveget):

A bírósági gyakorlat egységes abban, hogy az adóalany adólevonási jogát az Áfa tv-ben meghatározott személyi, illetve tárgyi feltételek teljesülése esetén gyakorolhatja. Az Áfa tv. 127. §-a értelmében szerint az adólevonási jog kizárólag az előzetesen felszámított adó összegét hitelesen igazoló dokumentum birtokában az abban szereplő adóösszeg erejéig gyakorolható. A hosszú idő óta fennálló töretlen bírósági gyakorlat alapján csak azon számla alkalmas adólevonásra, amely formailag és tartalmilag is megfelelő. A megfeleléshez pedig több

Én ragaszkodnék a magyar nyelv szabályaihoz az adójogszabályok értelmezésénél és inkább azt mondom, „a tudás, hatalom”. Bár az Alkotmánybíróság szerint ezek a téves jogértelmezések senkire sem kötelezőek, az emberek többsége hajlamos arra, hogy elfogadja a NAV önkényes jogértelmezéseit. A bírók (jogászok) nehezen törődnek bele abba, hogy az adójogszabályok értelmezése speciális tudást, felkészültséget igényel. Ezért tekintik ma még a bíróságok az adójogszabályok értelmezését jogkérdésnek, pedig ez egy okleveles adószakértő számára egyértelműen szakkérdés, mert rendelkezik a hozzá szükséges végzettséggel, tudással.

Angyal József okleveles adószakértő, www.angyalado.hu , +36/20-9429-386